

van politie, laat bedrogen eeltgenooten hunne of hare wederhelften achterna reizen en is, ruggelings gelukkig, getuige van nog veel meer, waarover ik dien te zwijgen.

In het drama, blijft hij 't werktuig van den „graaf”.

In de klucht, troont hij op den bok van den „*fiacre* 117”.

In de *revue*, beleedigt hij zijn reizigers, maakt hij den uur- en afstandsmeter bespottelijk, is hij dronken, vroolijk of kwaadaardig. Men ziet hem nooit op de planken zonder zweep en zelden anders dan met een witten hoed op.

Eene andere, veel pikanter monografie is te schrijven over den koetsier voor den rechter.

Enkele Parijsche *fiacres* zijn beroemd of berucht of voor altijd luguber. Gelukkig dat geen sterveling de nommers dier rijtuigen kan onthouden.

We hebben gehad den historischen *fiacre*, waarin Louis Philippe zich heeft verwijderd, ettelijke beroemde huurrijtuigen, waarin Louis Blanc, Gambetta, Clémenceau, en ettelijke dozijnen staatslieden meer den volke hebben toegesproken.

We hebben den luguberen *fiacre*, waarop Eyraud zijn koffer met het deurwaarderslijk laadde. . . . Ik wil u niet akelig maken. Ge kunt echter zeker wezen dat ge evenveel kansen hebt om in een luguberen *fiacre* te klimmen als om u te laten rijden in een huurrijtuig, waarin nooit iets ijselijks gebeurd is. Het aantal zelfmoorden in onze *berlines*, neemt namelijk op onrustbarende wijze toe en er gaat bijna geen dag om, waarop er niet een wordt geconstateerd. Men denkt daar niet aan; 't is maar goed ook.

In al deze gevallen is de koetsier getuige.

Hij is dikwijls ook slachtoffer.

In 't begin van dit jaar hebben wij eene groote werkstaking onder de koetsiers gehad. Wee den „Collignon”, die reed en zich in stille wijken waagde. Zijn *fiacre* werd eenvoudig 't onderste boven op straat gekeerd en vaak de voerman afgeranseld. Ik heb zulk eene „executie” bijgewoond. In drie minuten was alles afgeloopen, soms het rijtuig nog stuk geslagen er bij. Een koetsier, die me een paar uur door de stad gereden had, wilde liever onbetaald blijven dan mij de buitenboulevards over rijden.

Slachtoffers zijn ook maar al te vaak de koetsiers uit de buitenwijken. Ze worden soms, in den nacht, met gevulde beurs huiswaarts komend, aangevallen en beroofd, vermoord zelfs! Eene hoogst enkele maal, doch zeer zelden, valt men koetsier en reiziger aan. Dezer dagen, stal eene goed georganiseerde bende ettelijke bespannen rijtuigen. De paarden werden verkocht aan slachters en de wagentjes verlaten in de *plaine Saint-Denis*.

Helaas! het eerbiedwaardige koetsiersgilde telt ook al slechte broeders.

Soms verschijnt de koetsier als beschuldigde voor den rechter.

Ik reken niet mee de ontelbare malen dat hij zich door het „*tribunal de simple police*” moet hooren veroordeelen, wegens overtredingen van 't reglement, tot geldboeten of een dag gevangenisstraf of schorsing.

Hij verschijnt gelukkig, hoogst zelden! voor den strafrechter.